

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 10. september 2024
Kontor: Kontoret for Organiseret
Kriminalitet
Sagsbeh: Maja Lundgaard-Jensen
Sagsnr.: 2024-07563
Dok.: 3329114

Besvarelse af spørgsmål nr. 1071 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1071 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 7. juni 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Niklas V. Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1071 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren belyse - gerne med bidrag fra politiet - hvilket kendskab man har fået til disse pengeautomater siden spørgerens sidste spørgsmål til sagen i november 2023, og vil ministeren redegøre for, om der er bekymringer ift. hvidvask fra disse automater fra nogen myndighed på erhvervsministerens eller justitsministerens resort?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra National Enhed for Særlig Kriminalitet (NSK) og Københavns Politi.

NSK har oplyst, at almindelige hæveautomater serviceres/fyldes op af registrerede kontantrangerselskaber. Privatejede hæveautomater kan derimod serviceres/fyldes op af ejeren selv og dermed benyttes til hvidvask, da det er muligt for ejeren at fylde den privatejede hæveautomat op med kontant udbytte fra kriminalitet. Hvidvask sker herefter ved, at brugeren af den privatejede hæveautomat ved hævning overfører penge fra egen konto til den konto, der er tilknyttet den privatejede hæveautomat, i bytte for udbetaling af et kontant beløb, der stammer fra kriminalitet. Transaktionen indebærer derved en konvertering af et kontant udbytte fra kriminalitet ind i det lovlige finansielle system.

NSK har fokus på denne fremgangsmåde, og det er NSK's umiddelbare vurdering, at der er en høj risiko for hvidvask forbundet med privatejede hæveautomater.

Som følge af manglende registrering af privatejede hæveautomater er NSK ikke bekendt med antallet heraf i Danmark. På baggrund af NSK's samlede monitoring af området vurderes det dog, at markedet for private hæveautomater er i vækst, bl.a. fordi pengeinstitutterne lukker flere af deres hæveautomater. NSK er endvidere bekendt med, at en række kiosker og mindre erhvervsdrivende de senere år har opsat privatejede hæveautomater.

NSK er – bl.a. som led i Hvidvasksekretariatets daglige arbejde og i forbindelse med arbejdet i det Operative Danske Informations- og efterretnings Netværk (ODIN) – løbende i

dialog med både relevante myndigheder og underretningspligtige dele af den finansielle sektor. Privatejede hæveautomater er ikke omfattet af registreringskrav, hvilket efter NSK's vurdering udgør en sårbarhed. Myndighederne, herunder politiet, er således afhængige af, at andre led i den finansielle kæde, såsom indløser af transaktioner og pengeinstitutter, foretager underretninger til Hvidvasksekretariatet om mistænkelige transaktioner og hændelser.

NSK har afslutningsvis oplyst, at NSK ikke er bekendt med en opfordring fra EU-Kommissionen til de nationale myndigheder om at regulere privatejede pengeautomater (uden for det finansielle system). Det fremgår dog af annekset til EU-Kommissionens supranationale risikovurdering (SNRA) fra 2022, at medlemsstaterne bør garantere forpligtelsen til at registrere, begrænse ejerskab af, kontrollere eller føre tilsyn med privatejede pengeautomater.

Rigspolitiet er, som NSK, ikke umiddelbart bekendt med en opfordring fra EU-Kommissionen til de nationale myndigheder om at regulere privatejede pengeautomater (uden for det finansielle system).

For så vidt angår den specifikke pengeautomat, der henvises til i Erhvervsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 1350 (Alm. del) af 24. november 2023, har Københavns Politi oplyst, at den mobile hæveautomat, som i efteråret 2023 stod ved indgangen til Pusher Street/Green Light District på Christiania, ikke siden er set i området. Det skal samtidig bemærkes, at der siden den 6. april 2024 ikke har været konstateret åbenlys, organiseret hashalg på Christiania, hvilket i sig selv er med til at sikre, at sådanne mobile hæveautomater i markant mindre omfang vil have et kundegrundlag i området.”

Spørgsmålet om, hvorvidt privatejede hæveautomater kan reguleres, henhører under erhvervsministeren.